

Sygn. akt VIII Ca 229/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO. Katarzyna Borowy (spr.)
Sędziowie: SO. Hanna Matuszewska, SO. Jadwiga Siedlaczek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 maja 2013 r.

sprawy z wniosku **P. M.**

z udziałem **T. K. i A. K.**

o wpis do księgi wieczystej

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Grudziądzu

z dnia 20 lutego 2013 r.

sygn. akt Dz.Kw 753/13

p o s t a n a w i a : o d d a l i ć a p e l a c j ę .

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20.02.2013 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu na podstawie art. 518¹ § 3 kpc zaskarżony wpis utrzymał w mocy, kosztami postępowania obciążając wnioskodawcę i uznając je za uiszczone w całości.

Sąd I instancji wskazał, że wnioskiem z dnia 7.01.2013 roku dz. kw. (...) T. K. i A. K. zwrócili się z żądaniem dokonania wpisu w dziale II księgi wieczystej (...) prawa własności na rzecz T. K. oraz A. K. na prawach wspólności ustawowej.

Podstawą wpisu miało być dołączone do wniosku prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Grudziądzu I Wydział Cywilny z dnia 22.06.2012 roku sygn. akt I Co 118/03 o przysądzeniu na rzecz A. K. i T. K. na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej prawa własności niezabudowanej nieruchomości o pow. 16.19.35 ha objętej księgą wieczystą (...).

Referendarz sądowy dokonał wpisu zgodnie ze złożonym wnioskiem i dołączonym postanowieniem oraz wypisem z rejestru gruntów w dniu 23.01.2013 roku o czym powiadomił zainteresowane strony.

W dniu 04.02.2013 roku dz.kw. (...) P. M. złożył skargę na orzeczenie referendarza sądowego.

Zgodnie z treścią art. 626⁸ § 1 i 2 kpc wpis do księgi wieczystej dokonywany jest na wniosek i w jego granicach, a sąd rozpoznając sprawę bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów **oraz** treść księgi wieczystej. Artykuł niniejszy określa kognicję sądu **rozpoznającego wniosek o wpis** do księgi wieczystej. **Badanie** treści **wniosku** polega na sprawdzeniu, czy wniosek został **złożony przez** osobę legitymowaną do jego wniesienia i czy przytoczone we wniosku okoliczności mogą być podstawą dokonania żądanego w nim wpisu. Badanie zaś treści księgi odnosi się do stanu prawnego (praw jawnych) ujawnionego w księdze wieczystej. Co zaś **tyczy** się dokumentu dołączonego do wniosku to sąd dokonuje oceny, czy dokument ten stanowi uzasadnioną podstawę wpisu.

W niniejszej sprawie referendarz sądowy dokonał wpisu **prawa** własności na podstawie i w oparciu o prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności na rzecz A. K. i T. K..

W myśl obowiązujących przepisów kognicja sądu wieczystoksięgowego jest **wyłączona**, gdy chodzi o badanie prawidłowości prawomocnych **orzeczeń sądowych**. W zakres kognicji Sądu Rejonowego rozpatrującego wniosek nie wchodzi rozstrzygnięcie jakichkolwiek **sporów**, np. z zakresu własności. W postępowaniu wieczystoksięgowym nie mogą być rozstrzygane żadne spory ani w **charakterze** przesłanki, ani samego rozstrzygnięcia, ani też podejmowane ustalenia prowadzące sąd do wniosku, że dokonanie wpisu zgodnego z wnioskiem doprowadzi do niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Jeżeli na skutek wpisu stan **prawny** ujawniony w księdze wieczystej stał się niezgodny z rzeczywistym stanem prawnym, ten kto tak twierdzi będzie mógł dochodzić usunięcia niezgodności na podstawie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Prawomocne orzeczenie sądu będzie stanowić podstawę wpisu usuwającego powstała niezgodność. Niezgodność wpisu w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nie może być usunięta w postępowaniu wieczystoksięgowym o dokonanie wpisu, a jedynie w drodze powództwa o usunięcie tej niezgodności (art. 10 u.k.w.h.) ponieważ rozstrzygnięcie to wykracza poza kognicję sądu wieczystoksięgowego.

Ujawnienie zaś w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o niezgodności pomiędzy treścią księgi wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym może zostać dokonane zdaniem Sądu na podstawie nieprawomocnego orzeczenia Sądu.

Wobec powyższego, Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu badania stosownie do art. 626⁸ §2 kodeksu postępowania cywilnego, dochodząc do przekonania, że wpis został dokonany prawidłowo, stosownie do art. 518¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

Od powyższego postanowienia apelację wniósł P. M. zaskarżając postanowienie w całości, zarzucając naruszenie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw jak również naruszenie art. 999 kpc w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 maja 2012 r. oraz wniósł o oddalenie wniosku uczestników o wpis do księgi wieczystej nr (...).

Ponadto P. M. wniósł o dołączenie do akt niniejszego postępowania akt Sądu Rejonowego w Grudziądzu o sygnaturze I Co 118/03 w celu przeprowadzenia dowodów wskazanych w uzasadnieniu.

Zdaniem skarżącego w sprawie zachodziły istotne wątpliwości czy postanowienie wydane w sprawie I Co 118/03 przez Sąd Rejonowy w Grudziądzu jest prawomocne.

Podniósł także, że nie jest wykonalne ponieważ postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w roku 2003 a więc przed zmianą art. 999 § 1 kpc dokonaną ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy Kodeksu postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Ponadto według P. M. postępowanie w sprawie I Co 118/03 toczyło się z naruszeniem art. 379 pkt. 5 kpc albowiem skarżący nie brał w nim udziału co wynika z postanowienia o przysądzeniu. Ma to znaczenie w niniejszym postępowaniu, gdyż okoliczności związane z nieważnością są brane przez Sąd pod uwagę na każdym etapie sprawy.

SĄD OKRĘGOWY zważył, co następuje:

Apelacja P. M. nie jest uzasadniona a żaden z zawartych w nim zarzutów nie zasługuje na uwzględnienie.

W dniu 22 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu wydał postanowienie o przysądzeniu na rzecz A. K. i T. K. we wspólności ustawowej małżeńskiej prawa własności niezabudowanej nieruchomości rolnej obejmującej grunty orne, łąki, trwale, pastwiska trwałe, grunty leśne i zadrzewione, wody stojące i nieużytki, położonej w S. gmina Ł. o powierzchni 16,1935 ha, dla której Sąd Rejonowy w Grudziądzu prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

Przed tutejszym Sądem Okręgowym toczyło się postępowanie wywołane wniesieniem na powyższe postanowienie zażalenia przez F. M. i P. M. (który tym samym choćby z tego tytułu uczestniczył w sprawie XI Co 118/03). Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą VIII Cz 598/12.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniesionego zażalenia (postanowienie z dnia 23 listopada 2012 r.) na skutek czego w dniu 23 listopada 2013 r. postanowienie Sądu Rejonowego stało się prawomocne.

Do wniosku o wpis w księdze wieczystej który zainicjował niniejsze postępowanie zostało dołączone postanowienie Sądu Rejonowego w Grudziądzu ze wzmianką o prawomocności podpisaną przez Sędziego.

Zgodnie z art. 999 § 1 kpc prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów.

Zdanie 1 art. 999 § 1 kpc ma brzmienie niezmienione od 30.11.2001 r. Zmianom podlegało natomiast zdanie 2 i 3 art. 999 § 1 ale zmiany te nie miały żadnego znaczenia dla sposobu rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem to czy postanowienie o przysądzeniu jest tytułem wykonawczym czy egzekucyjnym nie ma znaczenia w postępowaniu wieczystoksięgowym. Stąd też obszernie wywody apelującego dotyczące postanowienia o przysądzeniu jako tytułu egzekucyjnego bądź wykonawczego nie mają żadnego znaczenia w sprawie niniejszej. Prawomocność postanowienia o przysądzeniu własności jest wystraszającą przesłanką do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności przez wpis w księdze wieczystej. Sąd w postępowaniu wieczystoksięgowym nie jest uprawniony do kontroli prawidłowości wydanego postanowienia o przysądzeniu własności (tak też SN w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2001 r. II CKN 181/99 LEX nr 894023). Stąd też dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nie ma jakiegokolwiek znaczenia okoliczność czy w sprawie XI Co 118/03 zachodziła nieważność postępowania.

Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy w postępowaniu wieczystoksięgowym sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączone do niego dokumenty oraz treść księgi wieczystej a tym samym czy został złożony przez osobę uprawnioną do jego wniesienia i czy przytoczone we wniosku okoliczności mogą być podstawą dokonania żądanego w nim wpisu, a także czy dołączony do wniosku dokument stanowi uzasadnioną podstawę wpisu.

Art. 626⁸ kpc określa nie tylko kognicję Sądu I instancji, ale również Sądu II instancji przy dokonywaniu wpisu.

Zarzuty podniesione w apelacji okazały się nieuzasadnione stąd w oparciu o art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc podlegała ona oddaleniu.